

Izhaja vsako soboto zjutraj.

Uredništvo „Zarje“ je v Trstu
ulica dei Fabbri, št. 2. III.

Tja je treba nasloviti vse roko-
pise, ki naj se objavijo v listu.

Člankopisi se ne vračajo. —
Ne frankirana pisma se ne spre-
jemajo.

Poštno - hranilničnega računa
štev. 64439.

ZARJA

Uredništvo „Zarje“ je v Trstu
ulica delle Poste štev. 9. Spre-
jemajo naročnine, inserate in
reklamacije. Naročnina „Zarje“
je za vse leto naprej po pošti
K 6. — za pol leta K 3.

Posamezne številke po 6 vin.

Cena inseratom je 10 vin. za
enostopno peti vrsto. Pri več-
kratnem objavljenju primeren
popust.

Naša sedanja kultura in naša bodočnost.

Drugi slovenski protialkoholni kongres, ki se je vršil, kakor je bilo že objavljeno v našem listu, v nedeljo dne 4. t. m. v Ljubljani in o katerem poročamo podrobneje nižje, nam daje priložnost, da spregovorimo nekoliko več o tem perečem vprašanju. Protialkoholno ibanje smatramo za tako važno in za kulturni razvoj našega naroda toliko pomembno, da ga ne moremo in ne smemo prezreti ali pa se zadovoljiti z navadno časnikarsko registracijo v par pohvalnih stavkih. Ne pišemo tega za širše sloje ljudstva, ker ti v tem kulturnem nivoju ne morejo več umevati naših nagibov in stremeljenj. Njihov globokovkorenjeni predsodek je, da je opijanje najvišji užitek, ki si ga morejo privoščiti in da brez alkoholnih pijač sploh ni mogoče živeti in delati. Tu ne pomaga, rečemo naravnost, prav nič pridiga o pregrešnosti pijanosti, takemu ljudstvu je treba nuditi nazornega pouka. Tega jim predvsem morejo in kot kristjani morajo dati močje, ki so poklicani čuvati naravnosti ljudstva, na koji edini sloni obstoj in napredek naroda. V tem tiči mozgovno jedro! Če to ni zdravo, ne bode nas Slovencev, kakor sploh nobenega naroda ne, obdržale še toli hvalisana in v edinosti med seboj kot edino zveličana in proslavljana narodna ideja. Propaganda same narodnostne ideje ne bo rodila kulture ljudstva.

Naši narodni nasprotniki so po izidu zadnjih tržaških volitev začeli se plašiti pred nekako slovensko bodočnostjo Trsta. Ne zamerimo našim prvakom, če so enake iluzije širili, enako bi morda tudi mi govorili. Pa bodimo si odkriti: S to kulturo, s to revščino — alkoholno kulturo, ne bomo zavzeli gospodstva. Pestili, izčepili nas in gospodovali nam bodo ti, ki bodo imeli gospodarsko moč. Mi je ne bomo imeli. V tem oziru jim nismo prav nič nevarni. Le ne-

koliko bi jim utegnili biti nevarna šovinistično vzgojena in v alkoholno podivjana slovenska masa, koja nevarnost pa ne more biti trajna.

S teškim srcem smo zapisali te vrste, a ne moremo in ne smemo več molčati.

Dejstva, da se pri nas silno pijančuje, menimo, da si ne bo upal noben trezen človek zanikavati. Če bi to storil, bi si morali misliti o njem kot o pijancu, ki s pridurjenjem zatrjuje, da ni pijan. Človek, ki ima nekoliko pogleda v mišljenje našega ljudstva, more po le kratkem obče- vanju z našimi možaki dovolj spoznati, odkod tolika duševna revščina. Če hočete videti podivjancev, že norcem sličnih, pojte v naše narodne gostilne. Samo malo sočutnosti imejte z gorjem večine žena in mater! In mladina? Ne vidite? Pa pravite, da ste rodoljubi! Morda si domišljate, da ste?

In vzroki tega žalostnega pojava? Preevsem človeška slabost, potem družba, koje vsota slabot je za skoraj 100 odstotkov večja od vsote dobrot, s svojimi moderno-kulturnimi navadami in razvadami in vzgojevalci naroda. Porečete: Mi se ne zavedamo!

Po svojem socialnem stališču in po svojem poklicu ste bili in ste vzgojevalci ljudij, ljudstva. V Vas. morda še proglašene rodoljube, so zrl in se na vas zgledovali. Kot Epikurejci ste se vsedli k mizam in se ravnali po geslu: „Jejmo in pijmo in se veselimo!“ To je ljudstvo videlo. Pa če je socialno višje stoječim to dejanski smisel življenja, pa bomo zahtevali od ljudstva smisla za razumnejše življenje? Ste, ali slepi!

In rodoljubi so še rekli: Da bo življenje našemu ljudstvu še lepše, naučimo je naših divnih narodnih pesmij! Da, pesmi so lepe. A v zvezi z geslom: „Pij in poj“ so postale sistem — pijančevanja, v tem se je pa vrednost estetičnega vžitka pevske umetnosti reduciralo na ničlo. Naše časopisje pa, domišljujoč si, da pospešuje kulturo naroda (o rodoljubnih pisateljih si ne more misliti, da so namerjali laskati se ljudskim napa-

kam — v svoje koristi), je hvalilo vse vprek: „Veselica je tudi moralno izborna uspela. Naše dobro „Ljudstvo“, On, „naš Narod“ se je veselil in pil in pel da, to bil je Gospodov dan!“ —

Je kaj čudnega, če se učenec ravna po naukih učitelja? Po navadi ga v slabem nadkriljuje. Kakoršna je bila vzgoja naroda, taka je njegova kultura! Bodočnost? Videant principes et amici populi!

Drugi slovenski protia alkoholni shod v Ljubljani.

Kaj ne, nekaj novega, za nas Tržačane nenavadnega! Še tega je treba na Slovenskem, da se nam bo pokvarilo in razdrlo to lepo gostilniško veselje in sploh družabno življenje! Nemara porečete, da je tudi to celó posledica kranjskega razdora? Je posledica kranjskega pa ne razdora, ampak kulturnega stremeljenja in delovanja. Avstrija je videla šele en sam protialkoholni kongres avstrijskih narodnostij, Slovenija more beležiti že drugaz in po številu še več kot enkrat večjega. To zavest so kazali tudi prireditelji zborovanja. Dvomili so preje na tolikem vspehu, saj so v vabilu pristavljali, da se morda vrši kongres v mali dvorani hotela Uniona. Pa udeležba je bila tolika, da se je moralo zborovanje vršiti v veliki dvorani.

Dr. Krek je v svojem otvoritvenem govoru povdarjal sledeče misli: Shod ni strankarski, na tem polju si morejo podati roke pripadniki različnih naziranj in strank. Smo pa protialkoholni bojevniki stranka, predvsem stranka. — nesrečnih žen, ki točijo solze gorja, povzročene od moč pijancev, smo stranka nesrečnih otrok, ki so in bodo vsled pijančevanja starišev reveži gluposti vse življenje, smo stranka nesrečnih žrtev alkohola. Smo pa tudi stranka teh, ki hočejo v boj proti temu zlu. Hočemo, da zmaga v našem ljudstvu moč, zdravje in krepost nad telesno in duševno bolehnostjo. Zato smo tudi politiki, ki se pa ne borimo za moč stranke, ampak za moč ljudstva. Smo pa tudi obstrukcionisti proti terorizmu večine naše družbe, katere zahtevam in naziranj se nočemo ukloniti. Tem ognjevitim besedam je sledilo viharno odobravanje.

V imenu dežel. odbora pozdravi zborovalec dežel. glavar pl. Šuklje, v imenu knez. škof. ordinarijata prelat Kalan, v imenu društva za bolne na pljučih dr. D. Bleiweiss-Trsteniški, ki dokaj, v kako tesni zvezi sta si pijančevanje in jetika. S tem da se gre v boj proti prvemu, se preprečuje tudi drugo. Načelnik mlad. telovadne organizacije Orel, brat Jeločnik pozdravlja zborovalce v imenu organizacije, ki ima predvsem namen vzgojevati mladeniče v

značajne in trezne močje. Obljublja, da bo organizacija sledila sklepom kongresa z največjo pozornostjo in jih tudi skušala izvršiti. Izjava zastopnika mladeniške organizacije se nam zdi največjega pomena in nam daje najlepši nad!

Predavanja, izročena in izborna izvršena od strokovnjakov, kojih imena delajočast temu kongresu, so nas vodila na vsa polja in pogorišča, koder pustoši alkoholizem. Omenjen prostor nam ne dopušča, dasi bi ne bilo brez haska, da bi podali samo vodilne misli v posameznih predavanjih. Izidejo itak vsa natisnjena v protialkoholnem glasilu „Zlata Doba“, ki izhaja v kat. tiskarni v Ljubljani in stane le 3 K letno, morda tudi v posebni brošuri. Priporočamo jo vsakomur najtopleje. Išcite resnico! Le na kratko o predavanjih!

O vplivu alkohola na človeško telo je govoril in z eksperimenti dokazoval ing. chem. Jos. Turk. O posledicah pijančevanja za ljudsko naravnost je razpravljal dr. P. Gu. Rant, ki je prepričevalno govoril o puščanju pijančevanja na duhu, značaju in duši, da sploh značajen biti ne more, kdor se udaje alkoholu, a brez značaja ne more biti naravnosti. Znani pisatelj in človekoljub, sodni tajnik Fr. Milčinski je razgrnil zborovalcem plastično in silno učinkujočo sliko premožnejših kranjskih zapravljecev pijancev; tvarino zato je nabral iz samih sodnih aktov o razglašanih zapravljevih. Želeli bi, da se razgrne to sliko pred celim narodom, želeli bi enake slike iz sodnih spisov naših zapravljecev. Če tako mojstersko sestavljena in na tak način razgrinjana slika ne bi globoko uplivala, potem bi morali reči, da so srca teh ljudi že okamenela! Popoldne so govorili: V. Ravnikar o škodi povzročeni po popivanju na našem narodnem gospodarstvu; Dr. Göstl, voditelj blaznice, o vplivu čezmerne uživanja alkohola na človeški duh, ki se konča v blaznosti.

Apostol protialkoholnega gibanja na Slovenskem, župnik Kalan, urednik Zlate Dobe je z njemu lastno navdušenostjo podal principe našega protialkoholnega gibanja in navodila o praktičnem delovanju, ki je moramo z vso silo in vstrajnostjo razviti po vsej slovenski zemlji. Principi so: Abstinenca je le sredstvo v dosego splošne zmernosti in ne namen, združujemo se alkoholnih pijač ne zato, kakor da bi bila vsaka kaplja škodljiva, ampak radi zla, ki ga povzroča v našem gospodarstvu in socialnem oziru. Zato se ne more o tem govoriti, da hočemo iz vseh ljudi abstinence napraviti in tako uničiti vinogradništvo. Toliko v tolažbo tem, ki se boje tega gibanja in vidijo v njem nevarnost njihovih koristi. Priporočajo krajevne organizacije abstinentov, če tudi jih je le troje. Organizirani v boj proti pivskim navadam in razvadam! Ta kongres naj bo mečnik v našem gibanju! Na delo!

Zvečer se je vršila v veliki Unionovi dvorani pri ogromni udeležbi tudi inteligentnega občinstva vrlo uspela veselica — in pomislite! — veselica brez alkoholnih pijač. Podala je najboljši dokaz, da se lahko in še lepše razveseljujemo, če tudi se ne delamo smešno in ne

LISTEK

Korejska brata.

Črtica iz misijonov v Koreji.

X.

Prvi mučenec.

Drugo jutro proti deseti uri pripeljejo Tomaža Kinga pred Lamena, da ga ta obsodi. Z veliko težavo prehodi to kratko pot; celo noč je moral ležati v svojih okovih na kupu gnjile slame. Toda pogum mu sije iz oči. Z molitvijo se je pripravljaj na boj in milost Božja ga je okrepila. Veliko dvorišče v sodnji, po katerem mora sedaj iti, je polno ljudi in še na stotine jih stoji zunaj na cesti; vest, da pride pred sodišče privrženec tuje vere, je privabila semkaj vse te ljudi glavnega mesta.

Bonci in njihova stranka začnejo preklinjati, ko peljejo jetnika mimo njih. Pa tudi mnogo kristjanov, med katerimi zapazi King svoja najljubša učenca Pavla in Jakoba, se je prirnilo prav do ograje in ga bodre k stanovitnosti.

„Molite!“ reče spoznavavec polglasno svojim prijateljem; nato peljejo biriči jetnika po stopnjicah na vzvišeni prostor, tako, da ga zamorejo videti vsi gledavci. Še nekaj stopnjic višje pa sedi oziroma leži na blazinah sodnik.

Z zlobnim veseljem se ozre Lamen, ki ima ves obraz zabuhel vsled prevelikega žga-

njepitja, na jetnika, kateri pade pred njim po tamošnji šegi na roke in kolena, dva biriča ga pa držita na težkih verigah. Sodnik nagovori najprej kratko vse navzoče in psuje tujo „hudičovo vero“, ki se je vsilila iz zahoda v deželo vzhajajočega solca, potem se pa zadržuje nad učiteljem:

„Kako ti je ime, ti satanov služabnik, o katerem mi poročajo, da nisi nele sprejel nauka tujih hudičev, ampak da zapeljuješ prav pridno tudi druge k temu?“

„Jaz sem Tomaž King.“

„King?“ da, to je korejsko ime; toda Tomaž, tega imena še nisem čul na Koreji.“

„To je moje krščansko ime, ki sem je dobil pri krstu.“

„In ti se predrzneš izustiti to hudičovo ime pred nami, ki imamo tako čista ušesa? Dajte mu jih takoj tri po njegovih nečistih ustih!“

Birič udari s trdnim usnjatim podplatom Kinga po obrazu, da se mu kar kri ulije.

„Tako, sedaj si okusil usnje. Takoj boš okusil še hrastov les, ako se ne odpoveš pri tej priči tujemu malikovavstvu in daruješ božjemu Budi!“

„O Jezus, ki si bil zame bičan, daj mi moči v tej bridki uri!“ moli tiho Tomaž; nato reče glasno in odločno: „Stori z menoj, kar hočeš, z milostjo božjo ne bom častil tega malika, ki sem mu žalibog v svoji zaslepljenosti služil toliko let.“

Vsi poslušavci se zganejo.

Nekaj kristjanov, med njimi celo nekaj

od najvišjega plemstva in tudi oba dečka Pavel in Jakob se prerine v zagrani prostor in kličejo Lamenu, da so tudi kristjani in torej pripravljeni, deliti usodo Kingovo.

„Na vas pride že še vrsta, vi norci! Zapisniki, zapisi njihova imena! Sedaj jih pa zapodite nazaj, biriči, in kdor še enkrat moti obravnavo, pride takoj v okove in v ječo,“ kriči Lamen. Nato veli krvniku, naj jih nasteje 40 Kingu s hrastovim polenom po podplatih.

To hrastovo poleno je bilo približno en in pol metra dolgo in 15 cm široko. Pod groznimi udarci, ki jih zadaja krvnik s tem mučilnim orodjem, padajo kar celi kosovi mesa od podplatov ubogega mučenika. On sicer tiho toči nad grozovitimi bolečinami, toda ko ga vprašajo, hoče li darovati, pa vselej zmaje z glavjo.

„Bičajmo ga sedaj, oče!“ reče nato mladi Lamen. „Jaz mislim, da je njegov hrbet občutljivejši nego njegove noge. In ker ne more več na njih stati, ga dajmo nekoliko obesiti!“

„Dobro — torej druga stopnja mučenja!“ ukaže surovi sodnik.

„Naj ga li obesim?“ za roke ali za lase?“ vpraša rabelj.

„Kako drugače nego za lase. Pri tem se bo prav prijetno pačil in mene je tudi večkrat vlekel za lase,“ odvrne mladi Lamen in nekaj surovih pristašev mu še celo ploska. Tedaj pa zakliče Pavel s svojim čistim deškim glasom:

„Sram te bodi, ti surovi nehvalež!“ in nekaj dobromislečih mu glasno pritruje.

Tomaža slečejo do pasu in ga obesijo

za lase na tram. Že to mu povzroča neznanke bolečine in kmalu začne žvižgati bič po njegovem hrbtu, da meso kar preč leti in kri namaka zemljo. Čez nekaj časa omedli in ko opazi to sodnik, ukaže, naj prenehajo; začno ga polivati po obrazu z vodo in ko se zopet zave, ga vpraša Lamen:

„Ali hočeš darovati sedaj Budi?“

„Nidkar in nikoli — Bog mi bo že dal novih moči za nadaljnje trpljenje in mu čenje“, odgovori Tomaž.

„Tretje mučenje! Bomo videli premagamo li tvojo svojeglavnost ali ne“, zakriči ves iz sebe sodnik.

Tretje mučenje je bilo to, da so mučenec izvinili ude iz členov, kar je povzročalo izvanredno hude bolečine zlasti še raditega, ker so surovi rabeljni čestokrat tudi zlomili kosti pri tem mučenju. Kdor je moral prestatiti to tretjo muko, je ostal pohabljen vse svoje življenje dni.

Sedaj se oglaše tudi mnogi izmed poganskih gledavcev, ki poznajo Kinga kot častitega moža in občudujejo njegovo pravkar dokazano stanovitnost, in kličejo sodniku, naj bo usmiljen. Toda vse zamanj. Še kamen ali divja zver bi se preje omečila nego ta podivjani človek.

„Kar začnite!“ zakliče Lamen in rabelji popadejo Tomaža in mu siloma izvinejo desno roko in rame.

„O moj Zveličar, ki si dal izviniti svoje ude in z žebli prebosti, daj mi milost, da ti ostanem zvest!“ moli mučenec.

Nato ga na isti način mučijo tudi na

NOVICE.

umno veselih z alkoholnimi pijanci. Vrh plemenitejšega razvedrila si pa še ohranimo zdravje in prihranimo denarja. Trojen dobiček Premisljajte to in poskusite!

Tako se dela na Kranjskem, kjer je smisla za istinito delovanje v ljudski in narodni blagor! — In pri nas, ob obali toliko opevanega jadranskega morja? Da, morje je lepo in tudi veličastno v svojem divjanju, ker je v svojih mejah. Ljudstvo pa, poplavlano od morja alkohola, v tem potapljanju podivjano, in — — —

Politične vesti.

Za slovensko vseučilišče!

Te dni se mora odločiti, ali bo naš državni zbor se zboroval in sklenil pooblaštilni zakon in trgovinsko pogodbo z Rumunijo ali pa pojde na počitnice. Vse je odvisno od naših poslancev, zbranih v „Slovenskem klubu“ in pa od čeških agrarcev, ki obstruirajo. Našim čitateljem je znano, zakaj obstruirajo slovenski poslanci. Za to je več vzrokov. Bienenrthovo ministrstvo je popolnoma v službi nemških strank, saj zavzemata v njem odlični mesti Hohenburger in Stürgkh, ki sta že od prej znana kot velika nasprotnika Slovencev. Nevolja naših poslancev proti vladi je pa še pomnožila znana afera s bosansko agrarno banko in osebni napad finančnega ministra Bilinskega na dr. Kreka. — Razun tega tehtnega vzroka je za našim poslancem potisnilo v roke orožje obstrukcije zlasti to, da so vladne stranke obljubile Italijanom, da bodo glasovali za laško vseučilišče v Trstu. Nemci vedno pravijo, — seveda kadar njim tako kaže, da se morajo v narodno mešanih krajih vse važnejše stvari (in univerza je menda nekaj precej važnega), pa tudi imenovanja uradnikov, izvršiti le v sporazumu z dotičnimi narodnostmi. V našem slučaju so pa hoteli Nemci kar preko Slovencev dati Italijanom v Trstu laško univerzo, sebi pa so še pri tem zgovorili na tržaški nautični šoli nemške vsoprednice. Naši poslanci so pa rekli: Ne boš Jaka. Vsi Slovenci brez razlike strank pravišomci Lahom univerzo ali ta naj stoji na laških tleh, Trst pa niso laška tla, ampak slovenska. Laška fizijonomija tržaškega mesta je prisiljena, je laž, je boj proti naturi. Ko bi mi Slovenci v Trstu ne bili zatirani, ko bi vlada v preteklosti z isto pravičnostjo delala z nami kakor z Lahi, bi danes kazal Trst drugačno lice. Da nismo v Trstu mi Slovenci gospodarji, ta greh ima na duši vlada, ki je desetletja negovala irendentizem, nam pa odrekala še celo ljudske šole. Če smo pa Slovenci v Trstu napredovali, smo z lastno pridnostjo. Sadev našega dela in napredovanja pa si ne damo od nikogar vzeti. Zato pa smo tudi proti laški univerzi v Trstu, ker smo prepričani, da bi bila ista okrepitev tržaškega italijanstva in naše oslabljenje; laška univerza bi bila največja zapreka našemu napredovanju. Trst so vrata Slovenije, skozi katere se prihaja in odhaja, prava in odvažna, Trst dobiva svoj naraščaj večinoma iz slovenskih dežel. Zato pa moramo skrbeti za ohranitev in okrepitev slovenskega življa v Trstu ter biti proti vsemu, kar mu je v škodo. Zadnje volitve so pokazale, da je Trst tudi slovensko mesto; laška univerza bi bila pa pečat na trditve, da je Trst izključno laški.

Pa tudi kot katoličani smomi proti laški univerzi v Trstu. Splošno je mnenje, da velika obmorska, trgovska mesta, kjer je morala na najnižjem klinu, niso pripravna za univerze. Kdor pozna moralne razmere med našimi Lahi, nam bo gotovo pritrdil, če rečemo, da bi bila laška univerza v Trstu pravo gnezdo nemoralnosti in svobodomiselnosti. Zato odkrito pove-mo, da ne razumemo, zakaj se tudi laški katoličani tako krčevito držijo liberalne devize: Trieste o nulla.

Torej naše stališče je: Laška univerza ne sme nikdar stati v Trstu! Na to stališče so se postavili tudi naši

poslanci in spoznavši ugodni položaj za Lahe, jim ni ostalo drugo kot zagrabiti za najostrejšo orožje — za obstrukcijo.

Najprvo je vlada mislila, da bo lahko s prezirljivim nasmehom šla preko obstrukcije naših poslancev na dnevni red. No, naši poslanci so pa pokazali, da so iz trdega lesa in da se ne dajo vgnati v kozji rog samo od lepih očij gospodov ministrov. Tudi časopisje ni hotelo dosedaj polagati važnosti na obstrukcijo Slovencev, a sedaj že pišejo, da se brez Slovencev ne bo nič opravilo. „Zeit“ piše: „Odločilno besedo bosta imela dr. Šusteršič in njega adlatus dr. Krek“.

Da bi obsodila obstrukcijo, se je vlada posluzila samega cesarja, kar je naravnost škandal za ustavno državo. Cesar se je namreč ob otvoritvi alpske železnice izrekel nasproti predsedniku državnega zbora, da je obstrukcija škandal. To je pod Bienenrthom že II. slučaj. Kakor se vidi, se Bienenrth rad igra; pa ta igra postane lahko jako nevarna....

Tudi laški poslanci so se približali našim in imajo z njimi neobvezne dogovore. Lahi so obljubili, da se bodo potegnili zato, da Slovenci v Trstu dobe slov. ljudsko šolo, ako naši poslanci nehalo obstruirati. Smešno! „Piccolo“ je pa že rekel, da tržaški magistrat nikdar ne napravi slovenske šole v Trstu. Za to prav radi verujemo poročilu istega lista, da je laška univerza v Trstu že pokopana. —

Človek bi mislil, da bodo v tako važni stvari d n i zadevi vsi slovenski poslanci enih mislij. Pa ne! In veste, kdo je tisti, ki dela tudi sedaj zgago? Slovenski liberalci; oni: ki pravijo, da edini skrbe za narod, oni, ki so vzeli slov. vseučiliško vprašanje v roke, da ga končno ugodno rešijo, mečejo polena pod noge našim poslancem. Ljubljanski župan Veselovan, ljubljene tržaški narodnih krogov Hribar in pa dr. Ploj sta ta dva možaka! In kako so Nemci, tega veseli! Hitro so poskrbeli za plačilo Ploju, ki obsoja obstrukcijo. Pri volitvah v delegacije so Nemci proti smislu kompromisa, dali glas njemu namestu dr. Benkoviču, ki je bil klubov kandidat. Plačilo izdajci! Sramota!

* * *

V državnem zboru je že drugi teden na dnevnem redu razprava o nujnem predlogu Mladočeha Metelka o manjšinskih šolah. Pri tej razpravi so osvetlili naše šolske razmere posl. Gostinčar, dr. Korošec in Grafenauer, ki je govoril vsega skupaj sedem ur. — Med tem časom pa se vrše pogajanja med nekaterimi ministri in voditelji obstrukcije. V zadnjem trenutku so se pridružili obstrukcionistom tudi Rusini in voditelj poljske stranke Stapinski je rekel, da je tudi njegova stranka proti pooblaštilnemu zakonu in trgovinskim pogodbam in da hoče tudi njegova stranka preprečiti razpravo o teh predmetih. Kakor je videti, je malo upanja, da bi se posrečilo obstrukcijo streti in vlada bo morala odgoditi državni zbor.

OGRSKA KRIZA

se je provizorično rešila tako, da je cesar zopet poveril posle prejšnjemu ministrstvu. Zbog tega je veliko veselje v Košutovi stranki, ki je bila blizu razpada. Dosedaj je lahko cesar čakal in pritiskal neodvisno stranko, sedaj bodo pa Košutovci uporabili dovoljeni čas do jeseni, da bodo oni lahko čakali in pritiskali s svojimi zahtevami krono. Država bo namreč potrebovala zvišanega števila novincev, državni proračun, novih kreditov za mornarico in Košutova stranka bo že znala iztisniti iz krona razne koncesije za to, da bo dovolila te potrebsčine.

NEMŠKI KANCLER BULOW

odstopa, ker niso dobili njegovi finančni načrti večine v nemškem državnem zboru. Bulow je ošabno rekel, da ne potrebuje pomoči katoliškega centra, sedaj je pa občutil njegovo moč.

od svojega ljubljene učenika in se neprenehoma jokata. Mučenec blagoslovi oba dečka prav posebej, zaznamva njihovo čelo s križem in reče:

„Vidva mi bota sledila!“

Nato se zapro vrata za njim, čuvaji pa zapode kristjane s palicami.

Na prošnjo vplivnih plemenitavev obsodijo Tomaža Kinga le z izgonom, toda on umrje še isto leto blažene smrti vsled prestanih muk.

Ta začetek preganjanja povzroči, da odpadejo nekateri kristjani. Ker se mora namreč po korejskih postavah vsa družina zagovarjati, ako le en ud naredi kaj protizakonitega, zahtevajo mnogi družinski očetje od svoje družine oziroma njenih krščanskih udov, naj se takoj odpovedo veri, ki se kaznuje s tako groznimi kaznimi; sicer ga izobčijo iz družine. Mnogim torej upade pogum in odpadejo od krščanstva, in med temi nesrečnimi sta tudi Peter, ki mu je ukazal to njegov oče Kim, in Janez, ki je deloval v začetku tako vneto za razširjenje krščanstva. Obema je manjkala notranja ponižnost in resnična pobožnost in tako sta padla ob uri izkšnjava. Ne tako pa Petrova bratranca Pavel in Jakob in njuna mati. Na grožnjo, da jih izobčijo

n Na pomoč obmejnim Slovincem! Z vsilo so se vrgli Nemci na štajerske Slovence. V žlici vode bi jih utopili, če bi mogli. Posebno v nevarnosti je najsevernejša slovenska postojanka Št. Ili. V kratkem času so tukaj Nemci nakupili mnogo sveta in naselili blizu 200 nemških protestantov. Torej ne le narodnost nam hočejo ugrabiti, ampak tudi sv. vero. Slovenski Šentiljčani so si pa zgradili svoj dom, svojo trdnjavo, odkoder počejo odbijati sovražnikove napade. Ker darujejo Nemci za svojo „Sudmarko“, katere namen je, izpodrinuti katoliške Slovence, tisočake, zato se obračajo tudi Šentiljčani do slovenske javnosti in prosijo, da jim pomagano. Še 20.000 kron jim manjka. Zato poziva ljubljanski „Slovenec“, naj žrtvuje 1000 Slovencev in Slovenk po 20 kron, da se zbere potrebna svota. Tudi mi pozivamo naše somišljenike, da priskočijo na pomoč vrlim Šentiljčanom. Sramota bi bila za Slovence, če bi ne zbrali te bagatele, med tem ko Nemci zbirajo milijone. Darovi naj se pošiljajo na uredništvo „Slovenca“ v Ljubljani; sprejema jih pa tudi naše upravnništvo, ki jih bo potem oddalo svojemu namenu. Kdor pa ne zmore 20 kron, naj daruje vsaj kak mal dar za obmejne Slovence. Z istega namena priporočamo tudi kolek za obmejne Slovence, ki se dobi v prodajni tiskovnega društva vian delle Poste 9. Noben privatnik pa tudi — noben zavod naj ne odda pisma, na katerem bi ne bilo koleka za obmejne Slovence.

n V Kranju otvorijo v nedeljo 11. t. m. ob 3. uri popoldne „Ljudski dom“ s petjem, slavnostnim govorom godbo in prosto zabavo.

Na Brezje, na Bled! Kdo, komur dopuščajo stanovske dolžnosti in lastni mošnjičeki, se neozdove temu vabljenemu pozivu? Kdo bi se ne rad namolil na milostnem kraju „Marije pomagaj“ in ljubkem otoku naše ljube bleške gospe? Kdo bi si ne ogledal rad našo lepo „Gorensko stran“ obdano od sivih gorskih velikantov? Ženska Marijina družba v Trstu vas kliče. Ne zamudite lepe prilike v vsi, ki vam je vera in domovina mar.

Posedni romarski vlak odrine dne 14. julija ob 2½ uri popoldne iz državnega kolodvora. Ob 8. uri smo na Otočah — od tam pa v procesiji na Brezje. Dne 15. julija ob 7 uri tujtraj slovesna maša, pri kateri poje družbini zbor. Ob 9½ uri se poslovimo od sv. kraja. Ob 10 in tri črti uri odidemo od Otoč proti Jesenicam in Bledu, kamor prispemo o poludne. V 4½ urah ki so nam na razpolago se lahko odpočijemo in si ogledamo župno bleško cerkev in nekoliko okolice bleško. Ob 5. uri pa najdi proti Trstu. Ob 10 in četrt smo že doma. Viak, se bodo ustavljali tja in nazaj ob teh postajah: Rocelj, sv. Ivan, Opčine, Repentabor, Dutovlje, Štanjel, Ribemberk, Prvačina, Gorica, Kanal, Sv. Lucija, Podbrdo, Bohinjska Bistrica, Bled, Jesenice. Kdor bi hotel vstopiti ob teh postajah naj se pravočasno javi pri onih, ki prodajajo listke. Listki dobe se pri slovenskih mestnih kaplanih in odbornicah družbenih ter v naši prodajalni v ulici delle Poste št. 9.

n Iz sv. Jakoba. — V ponedeljek 5. t. m. je imela bratovščina sv. Cirila in Metoda v tukajšnji cerkvi svojo običajno sv. mašo, katere se je udeležilo prav lepo število vernikov in šolske mladine. Med sveto mašo pa je bilo letos tudi skupno sv. obhajilo udov bratovščine, ki imajo ta dan popolen odpustek. Obhajanih je bilo 100—120 oseb!! — Splošna želja vernikov je, da bi se upeljala za bratovščino tudi tridnevnic, kakor imajo vse druge laške bratovščine; saj bratovščina, katere udje ne primajo sv. zakramentov vsaj ob glavnem svojem prazniku, ni prava bratovščina.

n Razbit shod kmetijske družbe. V ponedeljek je imela kranjska kmetijska družba svoj občni zbor. Pri točki: „volitve novega odbora“ so pa začeli liberalni doktorji in škrieci (lepi kmetje!), ker so videli, da so v manjšini proti kmetom, tako razbijati, da je moral vladni

zastopnik razpustiti občni zbor. Na posebnem sestanku, ki so ga imeli na to kmetje, so sklenili zahtevati tako preuredbo družbe, da se taki škandali ne bodo več ponavljali. Prav! Kmetijska družba je za kmeta, on naj v njej ukazuje, škrice nima tam besede.

n Veseli pojavi med kranjskim učiteljstvom. Pred kratkem so bili še skoraj vsi kranjski učitelji člani „Učiteljske zveze“, katere glasilo je znani protiverski list „Učiteljski Tovariši“, v katerem imata glavno besedo liberalna učitelja Gangl in Luka Jelenc. Ona peščica pogumnih učiteljev, ki se niso hoteli udati uprav divjemu terorizmu Zvezarjev in so bili včlanjeni v „Slomškovi zvezi“ krščansko-mislečih učiteljev, so morali veliko pretrpeti. Sam deželni šolski svet je pomagal preganjati „Slomškarje“. Zvezarji niso hoteli niti občeati s Slomškarji, imenovali so jih sramoto učiteljskega stanu in so jih ovajali pred predstojniki. Zvezarji so se pa tudi izrekli na svojih vsakoletnih skupščinah za brezversko šolo. Sedaj je pa kar naenkrat začelo pokati v tej, nekdanji tako močni zvezi. Učitelji, ki se niso zamorili vsega krščanskega duha v sebi, so začeli uvidevati, kam jih vodita Luka Jelenc in Gangl, spoznali so, da kot zvezarji igrajo le ulogo suženjske stafože erkajoči liberalni stranki, začeli so se oprasčati terorizma in posledica je, da so vrste Zvezarjev redkeje in redkeje, med tem ko ustanavlja „Slomškova zveza“ te dni v kratkem času že drugo podružnico. V sami Ljubljani kjer je mestni šolski svet popolnoma liberalen, je že večina učiteljstva v „Slomškovi zvezi“. Sedaj, ko je terorizem razbit in ko se kranjsko učiteljstvo postavlja na lastne noge, je upanje, da bo kmalu večina kranjskega učiteljstva v „Slomškovi zvezi“. To bo ljudstvu in učiteljstvu samemu v korist. — Kdaj pa pride naše tržaško in istrsko učiteljstvo do istega spoznanja kakor kranjsko? Upamo, da bomo čez 50 let lahko konstatirali preobrat v misljenju tudi našega učiteljstva.

n Strašen dvoboj. Ves kulturni svet se zgraža nad dvobojem, ki se je bil nedavno v nemškem mestu Blankenburg med nadporočnikom Zwitzerjem in Granierjem. V tem dvoboju je ubil Granier Zwitzerja. Zwitzer se je v pijanosti nedostojno vedel proti zaročeni Granierjevi. Ta mu je sicer odpustila in obljubila tudi molčati; toda obljube ni držala in povedala vse svojemu zaročencu. To je dalo povod dvoboju. Pogoji so bili silnostrogi. Nasprotnika sta si stala deset korakov narazen; časa za merjenje je imel vsaki pol minute; streljati sta morala toliko časa, dokler eden nasprotnikov ne postane nesposoben za boj. Na bojišču sta bila navzoča dva vojaška zdravnika, prostor sam pa je zastražila stotnja vojakov, da nebi dvobojevalcev nihče motil. Na kolodvoru pa je čakala posebna lokomotiva s sanitetnim vagonom, da prepelje ranjenca v bolnišnico. Prvi je streljal Granier, toda prva krogla sfrči Zwitzerju mimo ušesa, drugi je streljal Zwitzer, a revolver se mu ni hotel sprožiti. Sedaj zopet pomeri Granier, ki prestreli nasprotniku pljuča. Ponoči je umrl Zwitzer, ki zapušča eno siroto in vdovo, ki je od žalosti znorela. — Pogoji pri tem dvoboju so bili taki, da je moral slediti umor, torej premočen umor. Škandal pa je, da je vojaška oblast za vse to vedela in še celo dala vojaštvo na razpolago. Torej je tudi ona sokriva umora in nesreče vdovine. Na tak barbaričen način rešujejo v 20. stoletju prosvetljeni svojo čast. Nič boljše razmere pa niso v tem oziru pri nas na Avstrijskem.

Naša avstrijska državna postava sicer prepoveduje dvoboj, toda avstrijski oficir, ki je razžaljen ali ki razžali, in ne napoveozioroma ne sprejme dvoboja, je degradiran. Ne pomaga se izgovarjati, da je dvoboj postavno prepovedan in da je prepovedan tudi od cerkve, častniški častni sod komandira in, kdor se noče pokoriti, ta po njihovem naziranju ni vreden biti več častnik. Več rezervnih častnikov je že radi tega izgubilo šaržo, ker po svojem verskem prepričanju niso mogli sprejeti dvoboja. Kolikokrat so že državni poslanci opozarjali vlado na to protislovje med postavo in ravna-

znanjem, ki ga ima, si pridobi Pavel tudi kmalu kraljevo naklonjenost. Začne mu razlagati krščanske resnice in mu pripoveduje mnogo najlepših povesti iz evangelja in življenja svetnikov. Lenega in mehkužnega kralja deček, oziroma sedaj že mladenič ne more izprebrniti. Do prepričanja ga pa vendar pripravi, da je krščanstvo bolj nego budizem in da so kristjani zvesti podaniki kraljevi. Tako se je bilo zahvaliti Pavlu, da niso preganjali kristjanov v teku prihodnjih let. Želje, da bi prišel kak duhovnik tuje vere v Korejo, pa noče kralj nikakor izpolniti, dasi jo Pavel tolikrat ponovi.

Zato se mu pa enkrat posreči, da sme spremljati poslanstvo v Peking, a le pod tem pogojem, da ne prinese sedaj nobenih knjig tuje religije čez mejo. Pač si lahko mislimo, s kakim veseljem sprejme Govejski škofin njegovi misijonarji vest o čudapolnem razvoju vsejanega semena v krščanske vere. Takoj seveda pouče poslanca o zmoti glede škofovega in mašnikovega posvečevanja, obžalujejo z njim odpad Petrov in drugih izprebrnjencev, zahvalijo pa Boga, da je dal drugim in zlasti Tomažu Kingu toliko moči v boju in da je tako naraslo krščanstvo na Koreji.

(Dalje prihodnjč)

iz sorodstva, odvrne mati, naj le to store: ona pojde z dečkoma v gorsko vas, kjer ima malo posestvo, in prej pojde z njima beračit, nego zataji svojo vero.

IX.

Materina smrt.

Tako daleč seveda ni prišlo. To prvo preganjaje, ki je le pleve ločilo od zrna, je hitro preslo kakor nenadna ploha. Prav to grozovito mučenje Tomaža Kinga je povzročilo veliko nevoljo na dvoru nad Lamenom in njegovim sinom in veliki mandarin, razumen mož, takoj oba odstavi in ju zapodi iz glavnega mesta. Še več. Da pomiri nasprotno stranko, pozove več njenih plemenitaskih članov, med njimi tudi našega Pavla Jana, na dvor v kraljevo službo. S težkim sreem privoli v to njegova mati; toda deček jo potolaži in reče:

„Mogoče pridem ravno na ta način do sreče, ki mi jo je obljubil dobri Tomaž King. Molita z Jakobom, da ostanem zvest svojemu. Bogu in da se tudi Peter izpreobrne. Zdravstvuj Jakob, jaz pridem vedno k molitvi, kadarkoli mi bo mogoče“.

S svojim lepim obnašanjem in s svojim

njem vojaških oblasti, a dosedaj zaman. Može bo ravno dvoboj v Blankenburgu s svojimi groznimi posledicami zbudil one kroge, ki do-vo ljujejo in ukazujejo smrtonosne dvoboje, da bodo slišali glas civiliziranega sveta, ki ravno te dni glasno zahteva: Proč z dvobojem!

n Otvoritev turske železnice se je izvršila v ponedeljek. Pri otvoritvi je prisostvoval tudi cesar, ki je v odgovoru na slavnostni pozdrav rekel, da je nova železnica velike važnosti za Trst. Govoril je tudi železniški minister Wrba, ki je tudi povdarjal veliko važnost nove železnice. Te slavnosti se je udeležilo mnogo visokih dostojanstvenikov, državnih poslancev in na tisoče ljudstva.

n Nesreče na južni železnici. Pretečeni teden so delali na progi južne železnice blizu Ljubljane hrvaški delavci. Umaknili so se ravno nekemu tovornemu vlaku na drugi tir, kar pridruži brzovlak. Jeden delavec je bil takoj mrtev, dva pa sta bila tako močno ranjena, da sta na potu v bolnišnico izdihnila. — Dne 3. t. m. je pa hitel 8 letni sinček čevljarja Škrinjarja z Sežane k večernicam. Ko dospe do železniške proge, je bila ograja zaprta. Počaka, da odide tovorni vlak, ki vozi v Trst. Ko vidi, da je zadnji voz že odšel, teče čez progo. Av istem trenutku pridruži brzovlak iz Trsta in zagrabi dečka ter ga nese nekaj korakov s seboj. Odtrgal mu je obe nogi. Bil je seveda takoj mrtev.

n Zopet potres v južni Italiji. Dne 1. t. m. so zopet čutili močan potres v južni Italiji. Nekateri pravijo, da je bil ta še močnejši kakor oni za božiče. Tudi morje je bilo zelo razburkano. Mnoge razvaline v Messini in drugih mestih so se sesule. Škofova palača v Messini je ostal nepoškodovana. Škof sam je hodil po ulicah in tolažil nesrečne prebivalce. Mnogi so mnenja, da ni vredno več zidati Messine.

n V glavnem mestu Galicije, Lwow, ki šteje 197.000 prebivalcev, so našli pri zadnjem številu 58000 ljudi, ki ne znajo ne pisati ne brati. Število analfabetov v Lwovu pa raste. Leta 1902 je bilo med 100 ljudmi 24% analfabetov, l. 1909 pa 30%.

n Poneverjenje. Ravnatelj kreditnega društva „Merkur“ na Dunaju, Hrowatka, je pobegnil iz Dunaja, ker je poneveril do 700.000 kron. V ta zavod so ulagale večinoma manj premožne stranke.

n Umrljivost med otroci. Umrljivost med otroci vedno bolj narašča. Skoraj ena četrtnina novorojencev v Evropi umrje v prvem letu svojega življenja. Vzrokov te umrljivosti je več; jeden glavnih pa je umetno dojenje otrok. Vedno več je takih mater, ki nočejo ali nemorejo same dojit. Nobeno mleko, tudi sterilizirano nima tistih redilnih snovi in v takej meri kakor materino. Od 160 dojenčkov umre na Norveškem (kjer matere še same dojijo) 9 otrok, na Švedskem 10, Danskem 13. Angleškem 14, v Švici 16, na Francoskem kjer je nizko število novorojencev) 17, na Nemškem 21, v Avstriji 24, na Ruskem pa 28. V interesu države, da se umrljivost med otroci ne širi. Zato je pa tudi njih dolžnost gledati na to, da se ne stavijo zapreke telesnemu razvitku žen, da morejo le-te zadostiti svojim materinskim dolžnostim: To se pa more doseči le s postavitvami, katere omejujejo žensko delo po fabrikah.

n Dijaske ustanove na Češkem, ki so jih ustanovili katoliški duhovniki, znašajo 2.974.352 kron; letne obresti od tega kapitala znašajo 98.752 kron. Ako računamo, povprečno 400 K na enega štipendista, omogočili so češki katoliški duhovniki študije 246 dijakom. Niso sicer vsi štipendiji tako visoki, a vendar tvore izdatno podporo za dijaka. Kakor se iz tega vidi, vrača katoliški duhovnik ljudstvu to, kar je od ljudstva sprejel, in to ne le v obliki štipendijev, temveč tudi v drugi obliki: knjižnice, dobrodela društva, podpore bolnišnicam, ustanove za reveže itd. In vendar se še najdejo ljudje, ki v peklenem sovraštvu preklinjajo „mrtvo roko“, le da bi ne videli pogubno delovanje židovske in brezverske „živ roke“ — ali pa da bi potlačili nemirno vest, ki jim očita, da so s pomočjo „mrtve roke“ prišli do kruha.

n Novo vrsto strupenih gob, ki so bile do sedaj še neznane, so zasledili na Krasu. Največ jih je v stanjski okolici. V teh gobah so dobile nenadno naravnega sovražnika kobilice, katere napravljajo letos, kakor že znano, ondodnim kmetovalcem ogromno škodo. Ta goba uničuje namreč kobilice ravno kakor že znana strupena goba „Empusa museae“ jeseni muhe. Nameravajo jo v od pomoč kmetijstvu umetno razširiti in razmnožiti po celim Krasu.

n Krščansko-socialna dalmatinska stranka v Splitu se osnuje nova krščansko-socialna stranka in je bilo že več posvetovanj. Duša Gibanja je splitski škof Nakić akcijo pa vodi prof. dr. Alfirevič. Stranka hoče razširiti svoje delovanje na vse dežele, v katerih prebivajo Hrvatje, Bog daj svoj blagoslov!

n Parnik „Adelsberg“. Nov Lloydov parnik se bo imenoval „Adelsberg“. Zakaj neki ne „Postojna“?

n Mož z dvema ženama. — Te dni je aretirala policija v mestu Asch na Češkem nekega delavca, ki je imel dve ženi. Te dni pa je rabila slučajno prva žena domovinski list in pri tem je prišla vso komedijo na dan. — Moža je policija zaprla in ga izročila sodišču.

n Raz zvonika padel. V neki vasi blizu Gračca je padel pri popravljanju cerkve mlad delavec raz zvonika v globočino. Nesrečnež je bil na mestu mrtev.

n Zrakoplovstvo na Angleškem. Angleški parlament je te dni sklenil, zgraditi velik zrakoplov in dal v to svrhu 5000 funtov sterlingov. Ta zrakoplov se bo zgradil po sistemu Clement Bayard in bo imel prostora za pet oseb.

Iz okolice.

o Iz Škedenja. — Povožil je v nedeljo zvečer v Žavljah vlak istrske ozkotirne železnice konja in kočijo. Ko se je vlak naenkrat ustavil in so prihiteli prestrašeni potniki na kraj nesreče, so našli konja vsega razmesarjenega, a kočijaž je ležal ranjen med podrtijama kočije. K sreči ni bilo nobenega v kočiji, ker sicer bi bila nesreča še večja. Ni še minulo leto, odkar je bil ravno na isti progi v Žavljah povožen neki Vodnik od Sv. Ane. Uprav škandalozno je ob tej železnici preskrbljeno za varstvo ljudi. Nikjer ni nobene zavore nikjer nobenega čuvaja. Kar na progi se igrajo otroci, vlak se prikrade kakor tat in nesreča je neizogibna. Človeško življenje in premoženje vendar nekaj velja, zato naj bi vodstvo drž. železnice v Trstu poskrbelo za kako zatvornico in par čuvajev.

Minolo nedeljo se je pri nas pričel običajni javni ples, ki bo trajal gotovo vse polletje vsako nedeljo in praznik. Čudno se nam zdi, da dovoljuje ta ples v svojih prostorih krščansko misleči krčmar, ki bi moral dobro vedeti, kako odgovornost si nakupuje s tem nase. Morda misli on na ta način obogateti, a se zelo moti. Naj popraša v Škedenju, pa mu povedo, kako so že pred njim 3 posestniki napravili plesne dvorane, ki pa gospodarjem niso prinesle sreče, ampak samo nesrečo in razdor v družini. Tudi godci nimajo potrebe par umazanih kron, ker so večinoma posestniki, a vendar dajejo mladini priložnost zapravljanja in razposajenosti. To jim gotovo ni v čast! Najbolj pa se moramo čuditi policiji, ki te plesne dovoljuje; je li morda ona tako potrebna tistih kron, ki jih vdobi za dovoljenje plesa? Policija bi morala skrbeti za mir in red; ali na ta način ljudi še bolj vznemiruje, ker mirni ljudje ne morejo vso noč zatisniti očesa zaradi razgrajajočih ponočnjakov, ki se pijani vračajo s plesišča.

o Iz sv. Križa. Že dolgo let sem ni tako krasno kakor letos uspela običajna slavnost, ki se tukaj vrši na praznik sv. Petra in Pavla. Ulice, po katerih gre procesija presv. R. T., so bile vse v zelenju; hiše v zastavah; oltarji za evangelije okusno opravljeni; župna cerkev, ki ima radi popravljanja v notranjščini leseno ogrodje, vsa prepletena z zelenjem je izgledala kot tempelj v božji naravi. Red v procesiji vzoren; vdeležba, zlasti od strani mož ni mladenčev, številnejša kot zadnje leto.

Tujcev, katerih je prišlo nad tisoč, so se divili izbornemu petju in godbi. Procesijo je vodil preč. g. kanonik dr. Pederzoli, župnik novega sv. Antona, ob asistenci štirih duhovnikov. Vedenje gledalcev je bilo zelo povoljno. Tudi naši socialisti, ki sicer niso prijatelji cerkvenih prireditev, so se vedli zelo hvalevredno. Le domišljavi prvoboritelji tuk. socializma ni poznal nobenih ovirov in je v vsakdanji obleki pijančeval po gostilnah ko je pa videl in slišal godbo svirati pred župniščem na čast tujcem in občinarjem, vskipela mu je dvakrat rudeča kri in zavpil je med množico navzočih: „Viva il socialismo, abbasso il clericalismo“. Pa dobil je, kar je zaslužil. Sedaj hodi po vasi z povešeno glavo zaničevan celo od lastnih somišljenikov, ki bi se ga silno radi znebili, ker jih večkrat sramotno blamira.

Iz krasa.

k Iz Repentabra. Skrb c. kr. okrajnega šolskega sveta v Sežani za napredek v šolstvu je neverjetna in nepospiljiva. — Dokaz. — Frane Lazar, delavec v Velikem Repnu, je pustil svojega otroka doma poučevati, da bi deček imel toliko več prilike se naučiti, ker se je namenil istega poslati v srednje šole. — Deček je nepričakovano hitro napredoval, napravil izpit iz ljudskošolskih predmetov na javni ljudski šoli ter sijajno prestal vsprejemni izpit iz vseh predmetov na c. kr. državni gimnaziji v Trstu dne 25. junija t. l.

Mimogrede naj omenimo, da je v Sežanskem okraju več slučajev domačega poučevanja med temi ima c. k. svetnik Rebek za svoje otroke domači pouk, pa tudi na Repentabru uživa še neki drugi deček, popolnoma nemoten od c. kr. okrajnega šolskega sveta domači pouk ter je tudi vsprejet na c. kr. državno gimnazijo v Trstu. — Znano nam je pa tudi iz drugih krajev, da se šolska vodstva veselijo, če kdo svoje otroke vzame iz šole in jih doma poučuje, ker s tem razbremeni javne šole in s tem pouku naravnost koristi.

Mnenje c. k. okrajnega šolskega sveta glede privatnega poučevanja otrok gospoda okrajnega glavarja v Sežani in njegovo postopanje napram gospodu svetniku v tej šolski zavepi nam ni znano. — Kar pa dela c. kr. okr. šol. svet, z ubogim Lazarjem, trpinom — delavcem, je — da ne rabimo hujšega izraza — za tak važen zastop naravnost nedostojno. — Lazar se je obrnil ponovno pisмено in ustmeno s početkom šolskega leta na c. k. šol. svet v Sežani s prošnjo, da mu oprostijo njegovega

sina šolskega obiska, ker mu je preskrbel privaten pouk. —

Okrajni šolski svet pa se je drznil mu to pravico odreči. — Na ta protipostavni odlok je Lazar vložil priziv na c. kr. deželni šolski svet v Trstu, pa v splošno začudenje je deželni šolski svet potrdil nepostavni odlok c. k. okr. šolskega sveta ter utemeljil svoj ukrep s tem, da deček lahko pohaja ljudsko šolo ter se posebej pripravlja za vsprejem v srednje šole, dasiravno Lazar tega pripravljenja c. k. dež. šol. svetu niti omenil ni, ampak jednostavno postavno kratko naznanil, da njegov sin živi pouk po § 204. šolskega zakona ter zaprosil, da se o tem obvestijo podrejene šolske oblasti. — Le mimogrede opozorimo za sedaj dežel. šol. svet, da v pripravljanju za vsprejem v srednje šole obstoji pripravljanje o ljudsko šolskih predmetih, ker se ja popolno znanje istih pri vsprejemnih izpitih hoče ter vsled tega pripravljanje za vsprejemni izpit za srednje šole ni ničesar drugega kakor prav natančni in vestno izpolnjevanje tega, kar zahteva postava od ljudske šole. — Za ta modri sklep je potreboval dež. šolski svet samo pol leta. — Sedaj je porabil to priliko okr. šolski svet, da na podlagi tega ukrepa dež. šolskega sveta za ubogemu, pa skrbnemu Lazarju novo krivico ter ga kaznuje za 5 mesecev zamud (1 mesec niso opazili, na 4 K globe ne glede na to, da je deček med tem času po § 205 položil uspešno izpit iz ljudsko šolskih predmetov na javni ljudski šoli. — Lazar je bil vsled tega zavijanja šolskih oblastnih primoran, da seže po postavi, se brani in še enkrat naznanil okr. šolskemu svetu, da živi njegov sin v smislu § 204 privatni pouk. — Okrajni šolski svet je zavrnil njegovo vlogo ter ga kaznoval na 10 K. Primoran je bil zopet proti temu nepostavnemu sklepu priziv vložiti na c. kr. dež. šolski svet v Trstu, kateri priziv vložiti na c. kr. d. šolski svet v Trstu, kateri priziv pa do sedaj še ni rešen. Med tem pa je okr. šolski svet odmero kazni znižal in sedaj kaznuje za pol mesečne zamude le 2 K in ne več po 10 K, kakor se je zaletel. (Iztrjatev bo itak moral pozabiti. Opomba ured.)

Cvetko svoje nagajivosti in sitnosti pa si hoče šolska oblast postaviti s tem, da se vodstvo sedaj citira Lazarja radi šolskih zamud, ko je deček že vsprejet na c. kr. državno gimnazijo v Trstu in torej ne spada več pod ljudsko šolo. — Vse te nagajivosti in sitnosti pa delajo očetu za njegove razmere neprimerno visoke stroške, katerih ne more postavno sodnim potom od kršiteljev postave iztirjati. — Da pa bi gospodje popravili storjeno krivico in povrnili prizadeto škodo, katero so naredili ubogemu trpinu-delavcu, ki s krvavimi žulji služi sebi in svoji družini pičli in trpki kruh, si skoraj ne moremo misliti. — Saj, če bi gospodje imeli kaj vesti, ne bi tako kruto gazili postavne in bi si ne upali mu kršiti očetovskih pravic, katere mu gredo po božji in državni postavi. — Ne moremo dovolj oistro obsoditi takega krivičnega dejanja, pero nam zastaja, ko vidimo, kako oko postavne isto neusmiljeno z nogo tepta. Sami čitatelji naj si blagovolijo narediti sodbo o tem, zato jim tukaj podamo doslovno postavno glede domačega poučevanja:

§ 204 se glasi: „Roditelji ali njih namestniki imajo pravico svoje otroke, ki so v šoli obvezni starosti, dati poučevati doma in iz tega razloga zahtevati, naj bodo otroci oproščeni hoditi v javno ljudsko šolo.“

Roditelji ali njih namestniki pa so dolžni skrbeti za to, da se otroci zadostno poučujejo vsaj toliko, kolikor je predpisano za njihovo obvezno šolo (občo ljudsko šolo ali meščansko šolo).

Sicer ni omejena niti izbira domačega učitelja ali odgojitelja niti način domačega poučevanja.“

Pomilujemo gospoda c. kr. svetnika Rebeka, da istodobno, ko se sam poslužuje danes prepotrebni postavnih očetovskih pravic domačega poučevanja svojih otrok, devoli, da se v njegovem imenu iste očetovske pravice kratijo ubogemu delavcu trpinu, se mu delajo nepotrebni stroški in to morda na ljubo nagajivosti in sitnosti kateri njemu uradno podrejeni oseb. — C. kr. okrajnemu šolskemu svetu pa čestitamo na doslednosti in lavorikah, ki si jih bo pridobil v tem nežnem in nedolžnem šolskem vprašanju.

k Iz Tomaja. Dne 29. in 30. junija priredile so gojenke tukajšnjega „Elizabetišča“ veselico z bogatim vsprejemom. Da bodo učence vse točke dobro izvajale, to smo vedeli že naprej, a da bodo svoje dolge uloge v igri „Najdena hči“ tako lepo in ganljivo izvrševale nismo pričakovali. Videlo se je, da se je vsaka v svojo ulogo vglobila. Žele so zato tudi obilno pohvalo. Ako nas je ta igra ganila, nam je pa druga „Kovačev student“ povzročila mnogo smeha. Vdeležba je bila na praznik mnogoštevilna, drugi dan pa zaradi jutranjega dežja nekoliko slabejša. Ta dan je počastil veselico se svojim obiskom tudi bl. g. namestniški svetnik A. Rebek z g. soprogo in hčerko. Izvrstno je tudi pel mešani zbor pod vodstvom g. M. Šonca oba dneva.

Iz Jstre.

i Iz Starade. Iz raznih krajev dohajajo poročila „Zarji“, le o Staradi se malo sliši. Kaj posebnega se tu res ne pripeti, pojavi so vedno isti, p oziomi sneg in burja, poleti pa krožijo v zraku kragulji iskaže kakega piščanca ali pa

nas obiščejo lisice iz bližnje goščave. Pozabljeni smo od sveta, pa tudi mi smo skoraj nanj pozabili. Včasih se nas usmili kak možiček z medvedom ali opico in tedaj je pravcato veselje za staro in mlado. No, kak lončar tudi še pride, še celo „rajbenčan“ je bil že tu s suho robo. Toraj v nekem oziru je tudi naša vas imenitna.

Pa vendar se tudi naši ljudje nekoliko gibljejo in imamo celo Marijino družbo, dekliško in žensko. Prva obstoja že nekaj let, zadnja pa se je letos kanonično ustanovila. Mladina omahljiva, danes obeta vse, jutri ne ve več za storjene sklepe. Treba je bilo nečesar, kar bi navdušilo zlasti dekleta za Marijo in to je napravila Marijina družba v Hrušici, posebno tudi misijon v Hrušici, deloma tudi misijoni v bližnjih župnijah. Beseda miče, zgled vleče. Pozabite pa tudi niso dneva, kose je v dekanij-ski cerkvi blagoslovila krasna zastava Marijine družbe v Hrušici. Naše bi bile tudi rade imele svojo. Začele so zlagati skromne svotice. Misleč, da je kupček že poln, štejemo a manjka še precej. Kaj storiti? Tu vlada beda, potrkali smo in odprlo se nam je. Prevzvišeni gospod škof dr. Nagl se nas usmili in pošlje nam nenadoma velikodušen dar za nakup zastave. Na tem mestu naj bo prevzvišenemu dobrotniku še enkrat izražena v imenu obeh družb najiskrenjša zahvala. Bog povrni stoterno! Takoj smo naročili zastavo; naredila jo je t. 251 E. Krickl in Schweiger na Dunaju. Stala je 251 kron. Ene so se čudile da ni na nji zlata, kakor na hruški zastavi. Pa revice so pozabile, da so premalo zložile zanj. Drugim bolj ponižnim pa se je tudi ta dopadla, češ, da lepota mora biti v srcu Marijine hčerke, ne samo na zastavi. Splošno rečeno pa je zastava sicer skromna, ali snažna. Praznik sv. Petra in Pavla je bil dan veselja za naši družbi. Popoldne ob 3. uri je bila zastava slovesno blagoslovljena. Udeležilo se je te slavnosti tudi nekaj deklet Marijine družbe iz vasij Račice in Sabonj, podgrajske duhovnije. Po blagoslovljenju zastave je bil lep, ganljiv nagovor na družbi, zlasti na dekleta. Lepo se jim je opisal pomen podob Brezmadežne in sv. Alojzija na zastavi; bodrila se je družba, da posnema čednosti Brezmadežne in sv. Alojzija, povedalo se ji je, kaj mora storiti in kaj opustiti, ako hoče res v sebi imeti prave Marijine hčere. Pevke so zapele v cerkvi in med sprevedom zunaj cerkve nekaj kitic znane pesni „Da zvesta hči“. Blagoslovljenje je nagovor je imel preč. mons. Anton Rogač, dekan v Hrušici. Za red pa je lepo poskrbel neki gospod, vaje poslala v Marijini družbi. Ta dan ostane v spominu družbama pa tudi ostalemu ljudstvu, ki je z veseljem prišlo gledat redko slovesnost. Dal Bog, da bi ta zastava bodrila družbnice še dalje v tistem navdušenju, ki je zavladalo ta slovesen dan. Brezmadežna pa naj privede pod svojo zastavo tudi tista dekleta, ki še vedno capljajo zunaj družbe.

Zelo je želeli, da bi naši stariši spregledali, da se bodo njih hčere vendar lahko in dobro omožile, tudi kot Marijine družabnice brez plesa. Gotovo bo vsak pošten in pameten mladenič vzel raje pošteno Marijino hčer, kakor plesalko. — Vsem družabnicam pa naj bota podobi Brezmadežne in sv. Alojzija na zastavi bodrilo k stanovitosti!

Naročajte ZARJO!
Kje eden ne zamore naročnine, naj se jih naroči
:: :: več skupaj. :: ::

DAR OVI.

Darovi za Marijin dom. Peto nabiranje od 13. maja do 23. junija 1909.

Elizabeta Jug 30.40 K, Marija Navič 6 K, Antonija Ponedeljek 8.50 K, Marija Švigelj 13 K, Frančiška Koterle 7 K, Barbara Dergane 2 K, Ana Simončič 18 K, Uršula Gulič 5.20 K, Ivana Gajeta 10 K, Jožefa Katern 46.40 K, Jožefa Cerkenik 25 K, Uršula Pelos 25 K, Rozalija Klun 14 K, Ivana Štokelj 33 K, Frančišek Guštin 53 7.4 K, Skupaj 297 Kron.

Ustanovniki po 20 K: Marija Jakše, Ana Kutin, Elizabeta Kozak, J. K.

Redni udje po 10 K: Antonija Forza, Ana Zunič, Helena Ivančič, po 9.74 K: Jožefa Pirnauer, 8 K: Alojzija Mejak, po 5 K: Ana Kokalj, Katarina Kamenšek, Ivana Bradač, Marija Omahen, po 4 K: Frančiška Kapon, po 3 K: Lucija Lukman, Marija Fortuna, po 2 K: Frančiška Kaltnekar, Terezija Skofic, Marija N. T., Terezija Bizjak, Frančišek a družina, Jerica Pakiž, Antonija Peric, Ivana Rihlar, Antonija Mamič, Katarina Čehovin, Marija Brešan, Marija Mlakar, Ana Petrič, Marija Petrič, Alojzija Pernel, Marija Sili, Nna Kredin, Frančiška Bratoš, Amalija Kobola, Neža Medvešek, Jožefa Meglič.

Podporniki po 1 K: Ana Marija Jug, Darovali po 10 K: Mina Renner, po 5 K: N. N., Marija Flisek, M. M., Ana Renner-Fanonger, Marija Viola, po 4 K: Julijana Zupan, Karola Lockar, po 3 K: Neimenovana, Amalija Dermelj, po 2.60 K: Ivana Skarda, po 2.20 K: Amalija S., po 2 K: Roža Lingen, G. P., Jožefa Japelj, Ivan Klabše, Fannij Camodini, Antonija Jazbec, Nimenovana, M. S., S. T., po 1.40 K: M. S., po 1 K: N. N., K. S., Marija Švagelj, M. G., Marija Vitez, An

Coredin, Marija Pečar, Franz Kellmann, N. N., G. P. Amalija Šimpf, Ivana Kafare, Marija Scaramuzza, I. F., Ana Pirc, Gina Toros, po 80 vin.

Marija Cunja po 60 vin., I. M. Klatzer po 50 vin., Marija Zadnik po 40 vin., N. N., N. N., Ivana Švagelj, Ivan Flisek, Marija Beso, Andrej Perisich, N. N., po 24 vin. N. N., po 20 vin.

Marija Križmančič, Katarina Mako, Lucijeta, N. N., R. Katarina Mako, Dominik Petruzzi, Marija Petruzzi, Jakomina Petruzzi, Ivana Petruzzi, Dominika Norbido po 10 vin. Vitorija Karola Sušteršič, Marija Norbido. Srčna hvala vsem cenjenim darovalcem!

Književnost.

kn. Mešani in ženski zbori. Uglasbil Fran Ferjančič. Cena partituri K 3.—, glasovi (po dva skupaj) à 50 v. V Ljubljani 1909 Založila Katoliška Bukvarna.

V elegantni obliki na finem papirju sto. pajo pred nas te skladbe, desetpoštevili. Menda ne bo preveč, če rečem, da so zelo dobre, izvečine naravnost izvrstne. G. Ferjančič ima svoj poseben značaj v kompoziciji, diči ga slovensko čustvovanje, odeto v najboljšo moderno obliko; originalen je, skoroda vedno zelo živahen, in kar je največ vredno: vedno najde značaja besedila, jako primeren izraz v glasbi. Krasna je v tem oziru S. Gregorčičeva „Tone solnce, tone...“, izrazit „Pustni večer“, kako se v lahmem rondoju, ob lahkih violinah in hrumečen basu vijejo pari! potem to skrivnostno, svarično trkanje ob polnočni uri, hrupno norčevanje godcev in plesavcev in nazadnje žalosten konec v valovih karakteristično! Efekt mora napraviti skladba povsod, če se bo količkaj energično proizvajala. Ali pa ljubka „Šivilja“ in živahne, zgovorne „Plevce“, kako so to lepega, nežnega izraza! Lahko noč bi mogli imenovati skoro koncertno skladbo.

Poleg drugega naj omenimo le še Ferjančiča kot prirejevalca narodnih ozir. ponarodelih pesmi. Tri je sprejel v to zbirko. Priznati se mora, da so izborna urejene, zlasti ugaja dekliski zbor „Rožmarin“, ki je naravnost globoko zamišljen. Dobro proizvajati mora ganiti.

Sploh diči skladatelja originalna zamisel, globoka koncepcija. Hkrati je potrebno omeniti dobro uporabljanje motivov in vsled tega tudi enotnost vsake skladbe. In v kljub temu, da so skladbe popolnoma umerjene po modernih zahtevah, vendar niso ravno težke. Količkaj izvežban zbor jih bo večino lahko zmagoval, seveda s primernim trudom in ukom. In čas bi že bil enkrat — naj oljšam s to besedo svoje srce — čas bi že bil, da bi se splošno naši zbori povzpeli vsaj malo višje, naj bi pevci (pravzaprav pevovodje) zahrepeneli po napredku! Pevci se namreč — experientia teste — veliko rajše uče skladeb, ki stanejo nekoliko več truda, lažje jih dobiš za izkušnjo, kako pa za vsakdanje blago, ki ga celona vaden pevec po vseh plateh po melodiji in harmoniji že skoro prej pozna, predno ga v roke dobi. Dajmo našim navdušenim pevcem krepke hrane! Upajmo, da bo ta zbirka — ki kar kliče po zborih — tudi v tem oziru veliko doseglja. — Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani. **Kimovec.**

kn. „Za križ in svobodo“ je naslov izvršnem igrokazu, ki je izšel v založništvu „Katoliške bukvarne“. Cena za posamezne izvode 50 vin., vsaj pet izvodov in več po 35 vin. Igrokaz je namenjen našim društvom in je njega dejanje povzeto iz novodobnega društvenega življenja. Igrokaz vsebuje zanimive dialoge in ima mnogo živahnega dejanja v sebi. — Brezdvomno bo igrokaz dobro došel onim našim društvom, v katerih se v zadnjem času tako lepo razvija mladeniško gibanje. „Za križ in svobodo“ naj postane programni igrokaz za vsa naša izobražena mladeniška in dekliska društva!

kn. „Nella Santa Russia“. — Tako je naslovljena knjiga, ki je pravkar izšla iz peresa bistroumnega č. g. Justa Buttignonia. Knjiga vsebuje živahno popisane utise iz lanskega potovanja avtorjevega po Ruskem. Ko si začel čitati te mične črtice, jih ne moreš več dati iz rok. Zdi se ti, da si siš simpatičnega pisca in da vidiš in doživljaš to, kar zre in doživlja on sam. V potopisu nahajamo marsikaj zanimivega iz zgodovine, slovstva, pa tudi osebnih, dobro pogojenih naziranj pisčevih.

Knjiga šteje 444 strani, bogato ilustrirana in je pravi kazipot za izletnik na Rusko. Dobiva se za 4 K, (po pošti 30 vinarjev več) v naši prodajalni v Trstu Via delle poste 9.

KOLENDARČEK:

Mali srpan — Julij.

10. Sobota: Amalija, dev. Felicita, dev. Zgod. kol.: Calvin l. 1509; * Jan Neruda l. 1834 (Zadnji krajec ob 8.04 zj.). —
11. Nedelja: 6. pobink. (Jezus nasiti 4000 mož). Pij I. pap.; Peter F. spozn.
12. Ponedeljek: Mohor in Fortunat, mučenca. Zgod. kol.: Zvonik sv. Marka v Benetkah se je posul l. 1902; Naskok prvih Turkov na Dunaj l. 1683.

Izdaja: Katol. tiskovno društvo v Trstu.

13. Torek: Marjeta, dev. muč.; Anaklet, pap.; Evgen.

14. Sreda: Bonaventura, škof in uč.; Just, muč.; — Zgod. kol.: + Janez Trdina l. 1905; "Fr. Metelko l. 1789

15. Četrtek: Henrik I. cesar; Vladimir, kralj. — Zgod. kol.: + Rudolf Habsburški l. 1291 "Rembrandt, slikar l. 1606.

16. Petek: Škarpulirka Mar. Dev. (Karmelska). — Zgod. kol.: Mohamedov beg iz Meke v Medino l. 622.

17. Sobota: Aleš, spoz.; Genera, muč. — Zgod. kol.: Dunaj popolnoma obložen od Turkov l. 1683 (Maj ob 11.50 predpoludne) Pravijo, da bo močno deževalo.

--- Podpirajte --- S. K. S. Zvezo v Trstu!

Zasebni dekliski licej, trgovski kurz, gospodinjstva in ljudska šola šolskih sester v Trstu.

Izborna lega, krasen razgled na Adrijo, park in igrališče, moderno opremljeno poslopje: električna razsvetljava, kopališče, telovadnica. Učni jezik je nemški poleg tega francosko, angleško, italijansko in kurza za slovenščino in hrvaščino. Letna penzija 600 kron. Šolnina: za licej 160 K, za trgovski kurz 100 K, za gospodinjstvo šolo 200 K, za ljudsko šolo 100 K. S prihodnjim letom se otvorijo prvi 4-licejalni razredi. — Na željo se doposljejo prospekti.

Za prvo sv. obhajilo priporoča prodajalno katoliškega tiskovnega društva v TRSTU lepe obhajilne podobice.

Tiskovine za čč. župne urade priporoča Prodajalna „kat. tisk. društva“ v TRSTU ulica delle Poste 9.

Dosedaj so na novo natisnjene in je udobiti sledeče:

Dnevnik; Fides Matrimonii; Fides Mortis; Fides Nativitatis et Baptizma; Izkaz premen. in stalnih najemščin; Izkaz glavnic; Izkaz hranilnih vlog; Izkaz ustan. sv. maš; Nota v smislu „Ne temere“; Nota za ženine in neveste; Liber intentionum; Liber Baptizatorum; Liber Copulatorum; Posnetek računa; Račun; Testimonium status liberi; Testimonium denuntiationum matrimonialium.

KUPUJTE „Užigalice v korist obmejnim Slovincem“

in kolek v isti namen. — Oboje je dobiti v prodajalni „Katoliškega tiskovnega društva“ v Trstu, ulica delle Poste 9.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

Uljudno naznanjam sl. občinstvu, č. duhovščini, p. n. učitelstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam, da sem preskrbel svojo

--- KNJIGOVEZNICO ---

z vsem potrebnim da lahko izvršujem vsa dela od priprostitih do najfinjših. Posebno solidno in ceno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. — Vezanje in prevezanje missalov, raznih zapiskov, hranilnih in drugih knjig, ter izvrševanje raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko. Zunanja naročila izvršujem solidno in točno.

ANTON REPENŠEK, knjigovez

TRST. — Ulica Cecilla št. 9. — TRST.

Slovenec KONRAD SKAZA, delavnica za vsa cerkvena dela

v St. ULRICH, Gröden (Tirolsko) se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

Tiska: L. Herrmanstorfer.

Kupite čevlje

pri poštenem slovenskem čevljarskem mojstru

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST
(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

Ta mojster vam postreže po domače, z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

Novo pogrebno podjetje

VIA VINCENZO BEALINI ŠT. 13.

Z bogato opremo za vsakovrstni pogreb ter prodajalnice mrtvaških predmetov, raznih vrst vencev, voščenih sveč, umetnih cvetlic, vencev in cvetlic za birmance in novice i. t. d., i. t. d.

se preseli meseca julija t. l.

V CORSO ŠT. 49

blizu lekarne Rovis.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

Podurad v Trstu, ulica delle Poste 9. Telefon 2110

Sprejema hranilne vloge od vsa- **4 1/2 %** in na 60 dnevno odpoved po 4 3/4 %
kega in jih polmeseč obrestuje po **4 1/2 %** Rentni davek plača hranilnica sama

Za varnost vlog jamčijo udje posojilnice, katerih je sedaj okrog 400, solidarično z vsem svojim premoženjem v znesku nad tri milijone kron. Posojila daje le svojim članom in sicer na poročstvo po 5 3/4 % in na vknjižbo po 5 1/4 %.

Urađuje se v glavnem uradu pri sv. Ivanu vsak delavnik od 5—7 ure zvečer in ob nedeljah od 11—12. ure dopoldne, v poduradu vsak delavnik od 8—11. ure dopoldne in od 3—4 in pol ure popoldne.

Načelstvo.

Prodajalna KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA

-- v TRSTU, ulica delle Poste št. 9. --

Ima na razpolago razne molitvenike v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, podobe male za darilo in velike za okvir, svetinje, rožne vence, kipe in križe raznih velikosti in cen iz kovine in lesene, različni papir pismeni in pisarniški, razni ovitki, šolski zvezki, vse pisarniške potrebščine, trgovske knjige, notici i. t. d., i. t. d.

:: Castito duhovšično opozarjamo posebno ::

na našo zalogo voščenih sveč prav po tovarniški ceni in sicer: pristno voščene kg á K 5.—, I. vrste „Il Santo di Padova“ kg á K 4.40, II. vrste kg á K. 2.40, okinčane sveče kg á K 3.40, ekonomične sveče kg á K 1.40. Odpadki sveč se sprejemajo in plačujejo po kakovosti. V zalogi je kadilo (virh) á kg K 1.20, 2.—, 2.40 ter oglje za kadilnice á kg K 2.—. Stekla za večno luč, stenji za večno luč, vrvica za prižiganje na kilo, ali v zavitkih, prižigalniki (kajfeži) povoskano platno za altarje, tiskovine za čč. župne urade dobito istotam.

Sprejemajo se knjigoveška dela po zmerni ceni. Preskrbi se okvirje za razne slike. Razpolagamo z vzorci. Slike: Prešerna, Gregorčiča, Vodnika in Slomška v lepem okvirju á K 7.60. Podoba papeža Pija X v pozlačenem okvirju za K 20.—. Sveče za domačo rabo á 3, 4, 5 in 6 v zavoju ter svečice zvitihi in za božičnice so vedno v zalogi. — Preskrbimo ovitke z poljubnim naslovom.

Obilno obiska in naročil prosi

„Katoliško tiskovno društvo“ v Trstu.

Dobava cerkvenih oblačil in

cerkvenih potrebščin vsake vrste.

Odgovorni urednik: Ivan Rele.